

NOTAT

Til: Formannskapet- og kommunestyrets medlemmer

Kopi:

Fra: Rådmannen

Oppfølging: Ja eller Nei

Budsjett 2022 og økonomi- og handlingsplan 2023-2025 - tilleggsnummer til statsbudsjettet 2022

1. Bakgrunn

Regjeringen Støre la frem sitt tilleggsnummer til Statsbudsjettet 2022 den 8. november 2021.

Regjeringen foreslår en økning i kommunesektorens frie inntekter på 2,5 mrd. kroner i forhold til forslaget til regjeringen Solberg, og dette foreslås fordelt med 2 mrd. kroner til kommunene og 0,5 mrd. kroner til fylkeskommunene.

Tabell 1 beskriver endret finansielt handlingsrom for Melhus kommune knyttet til de frie inntektene. Beløpene er basert på beregning gjort i KS' prognosemodell, oppdatert 10.11.2021 (hensyntar anslått innbyggertall per 01.01.2022).

Tabell 1 Finansielt handlingsrom Melhus kommune. Beløp i tusen kroner				
Frie inntekter	2022	2023	2024	2025
Skatteinntekter – opprinnelig (12.10.21)	473 175	473 175	473 175	473 175
Skatteinntekter – tilleggsnummer (08.11.21)	-479 524	-479 524	-479 524	-479 524
Rammetilskudd inklusiv inntektsutjevning – opprinnelig (12.10.21)	564 291	565 310	564 037	564 224
Rammetilskudd inklusiv inntektsutjevning - tilleggsnummer (08.11.2021)	-565 084	-566 870	-566 940	-565 784
Økt handlingsrom frie inntekter	-7 000	-6 519	-7 862	-6 519

Øremerkede tilskudd er ikke en del av kommunenes frie inntekter, og tilskudd gjennom disse ordningene kommer derfor i tillegg til anslagene for frie inntekter i prognosemodellen. I tilleggsnummeret gjøres det imidlertid en del endringer i de øremerkede tilskuddene. Nedenfor en kort beskrivelse, og for utfyllende kommentarer vises det til tilleggsnummeret til statsbudsjettet:

<https://www.regjeringen.no/contentassets/6632aef843a74d519a6a008cb9ac1504/no/pdfs/prp202120220001t01dddpdfs.pdf..>

- Toppfinansieringsordningen for ressurskrevende tjenester- reversere økning i innslagspunktet

- Bredbåndsutbygging
- Tilskudd til inkludering av barn og unge
- Psykisk helse, rus og vold – kommunale tjenester
- Allmennlegetjenester
- Tilskudd til flom og skredsikring
- Utprøving av bygdevekstvtaler
- Områdesatsing i byer
- Tilskudd til byområder

2. Endringer som har betydning for Melhus kommune – finansiering med frie inntekter

Tilskudd per grunnskole

Regjeringen at det innføres et nytt tilskudd på 500 000 kroner per kommunale grunnskole. Tilskuddet gis med en særskilt fordeling basert på tall for skoleåret 2021/2022, og finansieres innenfor innbyggertilskuddet til kommunene. Tilskuddet per grunnskole skal ikke øke kommunerammen (makronivå) og motsvares av en samlet reduksjon i innbyggertilskuddet (makronivå). Dette betyr at innbyggertilskuddet reduseres med 231,40 per innbygger.

Dette gir en positiv netto effekt for Melhus kommune på 1,56 millioner kroner, og som skyldes at Melhus kommune har et relativt høyere antall skoler enn antall innbyggere.

Beskrivelse	Norge	Melhus 22-25
Økt tilskudd per grunnskole	1 250 000	5 500
Redusert innbyggertilskudd	-1 250 000	-3 941
Netto endring	0	1 559

Barnevernsreformen

Det er avdekket enkelte feil i grunnlagsdataene som lå til grunn for den særskilte fordelingen av kompensasjonen til kommunene for ansvarsovertaking i barnevernet i Prop. 1 S (2021–2022). Dette skyldes i hovedsak at utgifter i en del interkommunale samarbeid i noen tilfeller har blitt henført vertskommunen for samarbeidet og ikke omsorgskommunen. Dette vil bli rettet opp og en korrigert særskilt fordeling av halve kompensasjonen til kommunene vil bli lagt til grunn for utbetalinger av rammetilskudd i 2022. Regjeringen vil forlenge overgangsperioden for kompensasjon for ansvarsovertaking i barnevernet med ett år, slik at halvparten av kompensasjonen for barnevernsreformen gis en særskilt fordeling t.o.m. 2024.

Dette gir en positiv netto effekt for Melhus kommune på 3,33 millioner kroner i 2024. Rådmannen har i sitt forslag til budsjett lagt inn utgiftstiltak på 3,33 millioner kroner i hele perioden, slik at denne økningen bidrar til en generell positiv inntektsøkning.

Beskrivelse	2022	2023	2024	2025
Ansvarsreform barnevern særskilt fordeling – Solberg regjeringen	3 329	3 329	0	0
Ansvarsreform barnevern særskilt fordeling – Støre regjeringen	3 329	3 329	3 329	0
Netto endring Melhus kommune	0	0	3 329	0

Redusert maksimalpris i barnehagen

Regjeringen foreslår at maksimalprisen i barnehage reduseres til verdien av 1 750 kroner, målt i 2005-kroner. Det tilsvarer om lag 3 050 kroner i 2022 justert med kommunal deflator. Regjeringen foreslår derfor at maksimalprisen i barnehage fastsettes til 3 050 kroner fra 1. august 2022. Regjeringen foreslår at kommunene kompenseres for dette gjennom en økning i rammetilskuddet på 314,9 millioner kroner i 2022.

Dette gir en økning i rammetilskuddet til Melhus kommune på 1,04 millioner kroner i 2022 og 2,29 millioner (helårseffekt) for hvert av årene i perioden 2023-2025. Rådmannen vil foreslå et nytt uprioritert tiltak hvor barnehagene i Melhus kompenseres med økning i rammetilskuddene med 1,22 millioner kroner i 2022 og 2,68 millioner kroner i årene 2023-2025. Avviket mellom om trekket i rammetilskuddet og faktisk kompensasjon til enhetene skyldes at faktiske barn i barnehagene er høyere enn forutsetningene i delkostnadsnøkkelen.

Beskrivelse	Norge	Melhus 2022	Melhus 23-25
Økt rammetilskudd begrunnet med redusert maksimalpris i barnehagene	314 900	1 039	2 287

Nedjustert pensjonspåslag til private barnehager

Regjeringen foreslår å nedjustere pensjonstilskuddet til private barnehager til 10 pst. av lønnsutgiftene i kommunale barnehager med virkning fra 1. januar 2022.

Justeringen påvirker ikke pensjonen til de ansatte i private barnehager, men innebærer at pensjonstilskuddet samsvarer bedre med de faktiske pensjonsutgiftene private barnehager har. Det opprettes en treårig overgangsordning for enkeltstående barnehager, slik at barnehager med mindre økonomisk handlingsrom får noe bedre tid til å tilpasse seg inntektsbortfallet. Overgangsordningen innebærer at enkeltstående barnehager mottar et pensjonspåslag på 12 pst. i 2022, 11 pst. i 2023 og 10 pst. i 2024. Tiltaket innebærer at posten reduseres med 168,9 mill. kroner i 2022. Private barnehager som har inngått pensjonsavtale før 1. januar 2019 og har høyere pensjonsutgifter enn de får dekket gjennom pensjonspåslaget, har etter søknad rett til å få dekket sine pensjonsutgifter oppad begrenset til kommunens egne pensjonsutgifter.

Dette gir en årlig reduksjon i rammetilskuddet til kommunene på 557 millioner kroner. Rådmannens beregninger viser at dette anslagsvis er i samsvar med reduksjon i de faktiske forpliktelsene.

Beskrivelse	Norge	Melhus 2022	Melhus 23-25
Redusert rammetilskudd - pensjonspåslag private barnehager	-168 900	-557	-557

Reversering av forslaget om en ekstra time i naturfag på ungdomstrinnet

Regjeringen varsler at den vil styrke praktisk læring i skolen, og begynne med en ungdomsskolereform som skal gi elevene i ungdomsskolen mer praktisk læring og forberede dem til både yrkesfaglige og studieforbredende videregående opplæring. Regjeringen foreslår derfor ikke å utvide timetallet på ungdomstrinnet med en ekstra naturfagtime i skoleåret 2022–2023, slik det ble foreslått av Solberg regjeringen. Dette innebærer at posten reduseres med 99,8 mill. kroner.

Beskrivelse	Norge	Melhus 2022	Melhus 23-25
Redusert rammetilskudd – reversere forslaget om en ekstra time i naturfag	-99 800	-343	-824

Takst for rh-immunisering

I takstforhandlingene med Legeforeningen i 2021 ble det avtalt å opprette en takst for rh-immunisering. Dette er en oppgave som flyttes fra spesialisthelsetjenesten til fastlegene og jordmødrene i helsestasjons- og skolehelsetjenesten. Det foreslås å øke innbyggertilskuddet med 1 million kroner. Dette utgjør om lag 3 tusen kroner for Melhus kommune. Beløpet er så lite at vi ikke lager eget tiltak på dette.

Endringer i skatte- og avgiftsopplegget

Som følge av forslag til endringer i skatte- og avgiftsopplegget forventes kommunene å få økte inntekter i 2022 med 2 517 millioner kroner som følge av økt skatt på alminnelig inntekt og formue. Dette motsvares av en tilsvarende reduksjon i rammetilskuddet fordelt per innbygger.

3. Oppsummering

Tabell 7 beskriver nye tiltak i tråd med regjeringens tilleggsnummer. Reversering av naturfagtime er lagt inn med en årlig reduksjon på 0,34 millioner, som i praksis blir en reversering av tiltak 077.

Tabell 7 Forslag til nye tiltak. Beløp i tusen kroner.				
Beskrivelse	2022	2023	2024	2025
Økte skatteinntekter	-6 349	-6 349	-6 349	-6 349
Økt rammetilskudd inklusiv inntektsutjevning	-793	-1 560	-2 903	-1 560
Øke budsjettrammene til barnehagesektoren	1 220	2 684	2 684	2 684
Reversere naturfagtime	-343	-343	-343	-343
Redusere pensjonspåslag til private barnehager	-557	-557	-557	-557
Økt avsetning til disposisjonsfond/forbedrer netto driftsresultat	6 822	6 125	7 468	6 125
SUM	0	0	0	0

4. Videre prosess

#	Beskrivelse
1	Utsendelse av notat – tilleggsnummer til statsbudsjettet
2	Rådmannen legger ut forslag til nye tiltak i Arena (inntekter og utgifter)
3	Utsendelse av oppdatert gebyrregulativ (nye satser for barnehage) før behandling i formannskapet den 23.11.2021